

RIIHIMÄEN MUSIIKKIOPISTO

OPETUSSUUNNITELMA

1.8.2020 lukien

Päivitetty 4.3.2020

Sisällys

1. TOIMINTA-AJATUS	3
1.1 Toiminta-alue ja ylläpitäjä	3
1.2 Tehtävät ja tavoitteet	3
1.3 Kulttuuripalvelujen tuottaminen	3
2. ARVOT JA OPPIMISKÄSITYS	3
2.1 Oppilaitoksen arvot	3
2.2 Oppimiskäsitys	3
3. OPPIMISYMPÄRISTÖT JA TYÖTAVAT	4
4. TOIMINTAKULTTUURI	5
5. OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET	5
6. OPETUKSEN TARJONTA	5
6.1 Varhaisiän musiikkikasvatus	5
6.2 Perusopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet ja sisällöt ja laskennalliset laajuudet (800 pistettä)	6
6.3 Syventävien opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet ja sisällöt ja laskennalliset laajuudet (500 pistettä)	7
6.4 Avoin opetus	7
7. OPPIMISEN ARVIOINTI	8
7.1. Arvioinnin tehtävä	8
7.2. Arvioinnin kriteerit ja kohteet	8
7.3. Arviointi opintojen aikana	8
7.4. Lopputyön arviointi	8
8. OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN	8
9. OPISKELIJAKSI OTTAMISEN PERIAATTEET	9
9.1 Varhaisiän musiikkikasvatus	9
9.2 Perusopetus	9
9.3 Avoin opetus	10
10. TODISTUKSET	11
11. YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA	11
12. TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN	11

1. TOIMINTA-AJATUS

1.1 Toiminta-alue ja ylläpitäjä

Musiikkiopiston ylläpitäjä on Riihimäen kaupunki. Musiikkiopisto toimii sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaisena yksikkönä. Toiminta-alueeseen kuuluvat Riihimäen kaupunki sekä Hausjärven ja Lopen kunnat.

1.2 Tehtävät ja tavoitteet

Musiikkiopisto tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuksia opiskella musiikkia pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetus on tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää ja sillä edistetään musiikkisuhteen kehittymistä ja elinikäistä musiikin harrastamista. Opetus kehittää taiteenalalle ominaista osaamista, perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle ja antaa valmiuksia hakeutua musiikin ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

1.3 Kulttuuripalvelujen tuottaminen

Musiikkiopisto järjestää oppilas- ja muita konsertteja sekä musiikkiproduktioita. Opisto osallistuu alueensa kulttuuritapahtumien ja suomalaisen musiikkikulttuurin kehittämiseen.

2. ARVOT JA OPPIMISKÄSITYS

2.1 Oppilaitoksen arvot

Taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Jokainen ihminen on ainutlaatuinen ja arvokas yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista kehittämällä ajattelun taitoja ja luovuutta.

Musiikin harrastaminen herättää kysymyksiä, jotka ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta sekä luo pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

2.2 Oppimiskäsitys

Opiskelija on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta sekä vuorovaikutus ympäristön kanssa edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista.

Musiikin opiskelu on kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää opiskelijan taitoja ja tietoja monipuolisesti ja vahvistaa hänen hyvinvointiaan sekä kulttuurista osallisuuttaan.

Opiskelijoita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat opiskelijan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

3. OPPIMISYMPÄRISTÖT JA TYÖTAVAT

Oppimisympäristöt - tilat, paikat, yhteisöt ja käytännöt - ovat lähtökohtaisesti fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ne ovat ilmapiiriltään avoimia ja myönteisiä sekä rohkaisevat ja innostavat opiskelijoita kehittämään osaamistaan. Oppimisympäristöillä pyritään luomaan edellytykset musiikin alalle ominaiseen aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Tavoitteena on myös luoda edellytyksiä taiteiden väliselle yhteistyölle.

Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden musiikin opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Oppimisympäristöjen valinnassa otetaan huomioon oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet esim. esiintymisiin ja muuhun yhteistyöhön.

Musiikin laajan oppimäärän opinnoissa painottuu opiskelijan henkilökohtainen ohjaus. Opiskelijalle tarjotaan myös mahdollisuus monipuoliseen musiikin tekemiseen yhdessä muiden kanssa. Työtapojen monipuolisuutta edistetään muun muassa hyödyntämällä teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla.

Koulutuksen järjestäjä ja opettajat huolehtivat yhdessä opiskeluympäristöjen kehittämisestä siten, että monipuolinen työskentely ja työtapojen käyttö opetuksessa on mahdollista.

Oppimaan oppimisen taidot kehittyvät, kun opiskelijaa ohjataan työskentelyn suunnitteluun ja arviointiin.

Työtapoja voivat olla

- soittaminen
- laulaminen
- musiikin kuuntelu
- musiikkiliikunta
- loruilu
- työpajatoiminta
- periodiopiskelu
- projekti
- esiintyminen
- säveltäminen
- sovittaminen

- improvisointi.

4. TOIMINTAKULTTUURI

Musiikkiopiston tavoitteena on luoda oppimista ja kestäväää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta.

5. OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Tavoitteena on luoda edellytyksiä elinikäiselle musiikin harjoittamiselle ja aktiiviselle kulttuuriharrastukselle sekä vahvistaa opiskelijoiden oppimisen iloa, opiskelumotivaatiota ja luovaa ajattelua. Opiskelijoita rohkaistaan asettamaan omia musiikillisia tavoitteita ja tekemään opintoihin liittyviä valintoja niiden pohjalta. Opintojen edetessä opiskelijaa ohjataan ottamaan yhä enemmän vastuuta omasta oppimisestaan.

6. OPETUKSEN TARJONTA

Riihimäen musiikkiopistossa järjestetään

- musiikin varhaisiän kasvatusta pääasiallisesti alle kouluikäisille lapsille
- taiteen perusopetusta ja sille rakentuvaa syventävää opetusta pääasiallisesti kouluikäisille lapsille ja nuorille
- taiteen perusopetusta mahdollisuuksien mukaan myös aikuisille.

6.1 Varhaisiän musiikkikasvatus

Varhaisiän musiikkikasvatus voidaan jakaa neljään eri kategoriaan ikäryhmittäin:

- 0-2 -vuotiaat lapset eli perheryhmät
- 3-5 -vuotiaat lapset eli musiikkileikkiryhmät
- 6-8 -vuotiaat lapset eli valmistavat ryhmät
- 7-11-vuotiaat alakoululaiset eli kuoro- ja musiikkikerhotoiminta.

6.2 Perusopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet ja sisällöt ja laskennalliset laajuudet (800 pistettä)

Vaadittavat 800 pistettä koostuvat kaikille yhteisistä opinnoista ja valinnaisista lisäopinnoista.

Kaikille yhteiset opinnot

henkilökohtainen instrumenttiopetus ja oma harjoittelu 140p (35p/vuosi)

tasosuoritukset (esim. konsertti, tutkinto, matriisi, video, kertyneet osasuoritukset)

- soitin PT1 ja PT2 35p + 70p = 105p

- laulu PT1 ja PT2 70p + 140p = 210p

musiikin perusteet, välitutkinto (PT1, PT2) 140p (35p/vuosi)

yhteismusisointi 70p (35p/vuosi)

esiintymiset 40p (8 esiintymistä á 5p)

Lisäopinnot

henkilökohtainen opetus 35p/vuosi

musiikin perusteet

- PT3 70p

- musiikkitieto 1 35p

tasosuoritukset (esim. konsertti, tutkinto, matriisi, video, kertyneet osasuoritukset)

- instrumentin PT3 105p

yhteismusisointi 35p/vuosi

esiintymiset 5p/esiintyminen

valinnaiset erikseen sovitaan erikseen

järjestettävät lyhytkurssit

muualla järjestetty opetus sovitaan erikseen

esim. koulun kuoro, musiikkileiri

Muu aktiivisuus arvioidaan tapauskohtaisesti.

Perusopintojen tarkoituksena on keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen. Opintoihin voi sisältyä keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia. Instrumenttiopetuksen opintokokonaisuudet määrittyvät instrumenttikohdaisesti.

6.3 Syventävien opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet ja sisällöt ja laskennalliset laajuudet (500 pistettä)

Syventäviä opintokokonaisuuksia voi opiskella samanaikaisesti perusopintojen kanssa.

henkilökohtainen instrumenttiopetus ja oma harjoittelu	140p (35p/vuosi)
musiikin perusteet	
- syventävä 1 (säveltapailu ja musiikkianalyysi)	70p
- syventävä 2 (harmoniaoppi ja musiikkitieto 2)	70p
- preppauskurssit, sisältö ja laajuus tarpeen mukaan	
LOPPUTYÖ (vaihtoehdot)	210p
- soittimen tai laulun D-kurssi (lisäksi musiikin perusteiden syventävät 1 ja 2 140p)	
- konserttikokonaisuus (järjestelyt ja toteuttaminen)	
- musiikin perusteiden syventävät 1 ja 2 ja esim. konsertti tai kirjallinen työ	
- laaja tutkielma	
- monitaiteellinen musiikkiprojekti	
- konsertti ja kirjallinen työ	
yhteismusisointi	70p (35t vuodessa)
esiintymiset	40p (8 esiintymistä á 5p)
yhteistyö/-kurssi esim. lukion kanssa	sovitaan erikseen

Ammattiopintoja suunnittelevalle suositellaan syventymistä omaan instrumenttiin ja D-tason suorittamista musiikin perusteiden syventävine opintoineen.

Syventävien opintojen tarkoituksena on opintomahdollisuuksien laajentaminen tai painottaminen. Opintoihin voi sisältyä keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia. Syventävien opintojen aikana opiskelijalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan monipuolisesti.

6.4 Avoin opetus

Musiikin opetusta voidaan järjestää kaiken ikäisille, myös aikuisille. Opiskelija maksaa kaikki opetuskustannukset itse.

7. OPPIMISEN ARVIOINTI

7.1. Arvioinnin tehtävä

Arvioinnin tehtävänä on ohjata opiskelijan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Palautteella ohjataan opiskelijaa omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Opiskelijan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

7.2. Arvioinnin kriteerit ja kohteet

Opintojen arvioinnissa noudatetaan Riihimäen musiikkiopiston ja soveltuvin osin Suomen musiikkioppilaitosten liiton tasosuoritusohjeita.

7.3. Arviointi opintojen aikana

- jatkuva arviointi oppituntien aikana
- suoritusten, esiintymisten, taltiointien yms. sanallinen arviointi
- taitotaulu, portfolio, reissuvihko
- itsearviointi ja vertaisarviointi.

Musiikin laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat esimerkiksi

- esittäminen ja ilmaiseminen
- oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- säveltäminen ja improvisointi

7.4. Lopputyön arviointi

Arvioinnin kriteerit määrittyvät lopputyön sisällön mukaisesti.

8. OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Opetussuunnitelma mahdollistaa pitkälle yksilöidyt opintopolut.

Opiskelijalle voidaan kuitenkin tarvittaessa laatia yksilöllistetty opiskelusuunnitelma yhteistyössä opiskelijan ja huoltajan kanssa. Yksilöllistäminen voi tarkoittaa tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä.

9. OPISKELIJAKSI OTTAMISEN PERIAATTEET

9.1 Varhaisiän musiikkikasvatus

Varhaisiän musiikkikasvatuksen opiskelijat valitaan ilmoittautumisjärjestyksessä.

9.2 Perusopetus

- Oppilaita otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä
- Apulaisrehtori haastattelee perheitä
- Soitinpäätökset tekee apulaisrehtori ottaen huomioon musiikkiopiston resurssit ja vapaat paikat sekä tulevien oppilaiden soitintoiveet (kolmesta soitintoiveesta)
- Ensimmäinen lukuvuosi on koevuosi
- Mikäli oppilaan soveltuvuus ei ole paras mahdollinen, oppilas siirretään toiseen soittimeen (oppilaan/perheen, opettajan/opettajien ja rehtorin tapaaminen). Siirto tehdään viimeistään ensimmäisen opiskeluvuoden lopussa.

Opintojen eteneminen perus- ja syventävissä opinnoissa (oppilaiden oletusaloitusikä on 7-8 – vuotta)

Perusopinnot

- Ensimmäisen lukuvuoden opiskelija saa
 - viikoittaisen soittotunnin (30–45 min) ja
 - osallistuu viikoittaiseen ryhmätuntiin (45 min), (Taituri-ryhmä). Mikäli vasta-alkaja on alle kouluikäinen, hän osallistuu muskariin. Mikäli vasta-alkaja on 9-vuotias tai sitä vanhempi, hän osallistuu musiikin hahmotusaineiden viikoittaiseen tuntiin. Ryhmätunneilla kehitetään sävelkorvaa, rytmitajua, musiikillista muistia, nuottilukutaitoa, lauletaan, kuunnellaan ja soitetaan musiikkia (ryhmytyminen, oppimaan oppiminen, improvisointi, motoriset taidot, esiintymistaidot). Tuntien sisältö rakennetaan 10–15 oppilaan ryhmän iän ja tarpeiden mukaan.
 - Oppilaan soitonopettaja voi järjestää halutessaan omien aloittavan oppilaiden viikoittaisen ryhmätunnin (45 min. väh. 4 oppilaan ryhmät). Pienryhmätunteja voidaan järjestää useamman opettajan samassa tasossa oleville oppilaille. Tunnin vetäjä voi vaihtua viikoittain.

Opiskeluun kuuluu vähintään kaksi esiintymistä/lukuvuosi.

- Toisen lukuvuoden opiskelija saa
 - viikoittaisen soittotunnin (45 min) ja
 - osallistuu viikoittaiseen ryhmätuntiin (60 min = edellisen vuoden jatkoryhmä). Ryhmätunneilla kehitetään sävelkorvaa, rytmitajua, musiikillista muistia, nuottilukutaitoa, lauletaan, kuunnellaan ja soitetaan musiikkia (ryhmytyminen, oppimaan oppiminen, improvisointi, motoriset taidot, esiintymistaidot, harjoitustaidot). Tuntien sisältö rakennetaan 10–15 oppilaan ryhmän iän ja tarpeiden mukaan.
 - Oppilaan soitonopettaja voi järjestää halutessaan omien aloittavan oppilaiden viikoittaisen ryhmätunnin (45 min, väh. 4 oppilaan ryhmät). Pienryhmätunteja voidaan järjestää useamman opettajan samassa tasossa oleville oppilaille. Tunnin vetäjä voi vaihtua viikoittain.

- Opiskeluun kuuluu vähintään kaksi esiintymistä/lukuvuosi.
- Kolmas-seitsemäs lukuvuoden opiskelija saa viikoittaisen soittotunnin (45–60 min) ja osallistuu viikoittaiseen yhteissoittoon/orkesteriin/kuoroon/kamarimusiikkituntiin/bändiin yms. (60–90 min). Opiskeluun kuuluu vähintään kaksi esiintymistä/lukuvuosi. Opiskeluun kuuluu musiikin hahmotusaineiden opiskelu joko erillisenä oppiaineena tai integroituna soitonopetukseen tai yhteissoittoon. Opiskelija suorittaa 1. ja 2. perustason. Pääsääntöisesti 2. tason jälkeen opiskelija voi aloittaa sivusoittimen opiskelun (30–45 min/vk).
- Kahdeksas-yhdeksäs lukuvuoden opiskelija saa viikoittaisen soittotunnin (60–75 min) ja osallistuu viikoittaiseen yhteissoittoon/orkesteriin/kuoroon/kamarimusiikkituntiin/bändiin yms. (60–90 min). Opiskeluun kuuluu vähintään kaksi esiintymistä/lukuvuosi. Opiskeluun kuuluu musiikin hahmotusaineiden opiskelu joko erillisenä oppiaineena tai integroituna soitonopetukseen tai yhteissoittoon. Opiskelija suorittaa 3. perustason ja erikoistuu (solisti, yhtyesoittaja, musiikin hahmotusaineiden osaaja).

Opintoihin kuuluvat myös kotiharjoittelu, musiikin kuuntelu, oppimaan oppiminen, improvisointi ja säveltäminen sekä erilaiset projektit.

Syventävät opinnot

- Kymmenes-kolmastoista lukuvuoden opiskelija saa viikoittaiset soittotunnit (45-90 min) ja osallistuu viikoittaiseen yhteissoittoon/orkesteriin/kuoroon/kamarimusiikkituntiin/bändiin yms. (60-90 min). Opiskeluun kuuluu vähintään kaksi esiintymistä/lukuvuosi. Opiskeluun kuuluu musiikin hahmotusaineiden (teoria) opiskelu joko erillisenä oppiaineena tai integroituna soitonopetukseen tai yhteissoittoon. Opiskelija valmistaa lopputyönsä lopputyön ohjaaja-opettajan/opettajien kanssa yhdessä. Opiskelija esittää lopputyönsä viimeisen opiskeluvuoden aikana.

Opintoihin kuuluvat myös kotiharjoittelu, musiikin kuuntelu, oppimaan oppiminen, improvisointi ja säveltäminen sekä erilaiset projektit.

9.3 Avoin opetus

Avoimeen opetukseen opiskelijat otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä vapaille paikoille.

10. TODISTUKSET

Musiikin perusopintojen todistus sisältää opiskeluajan vuosina, suoritettujen perusopintojen opintokokonaisuuksien nimet ja laajuudet ja niiden sanalliset arviot. Musiikkiopiston päättötodistukseen merkitään opiskeluaika vuosina, suoritettujen syventävien opintokokonaisuuksien nimet ja laajuudet ja niihin sisältyvän lopputyön aihe sekä sanallinen arvio laajasta oppimäärästä. Todistukseen tulee myös muut opetushallituksen antamien opetussuunnitelman perusteiden vaatimat merkinnät. Todistukset voivat sisältää liitteitä.

Päättyessään opintonsa opiskelija saa musiikkiopiston päättötodistuksen, perusopintojen todistuksen tai opintorekisteriotteen.

11. YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Opiskelijalle on eduksi, että huoltajat ovat kiinnostuneita hänen opinnoistaan esim. kannustamalla harjoitteluun ja osallistumalla kuulijana esityksiin. Huoltajia kannustetaan olemaan yhteydessä opettajiin opiskeluun liittyvissä asioissa.

Musiikkiopisto toteuttaa tehtävänsä myös yhteistyössä esim. päiväkotien, koulujen, lukiodien, orkestereiden, musiikkiyhdistysten, taideinstituutioiden ja muiden taiteen perusopetusta antavien oppilaitosten kanssa.

12. TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Musiikkiopiston toimintakulttuurin kehittäminen tarkoittaa opettajakunnan jatkuvaa pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittämistä. Olennaista kehittymiselle on oppilaitoksen johtaminen sekä opetuksen käytäntöjen toimivuus ja arviointi. Avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta tarvitaan sekä musiikkiopiston sisäisessä että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Opiskelijalla ja hänen vanhemmillaan on mahdollisuus keskustella opettajien ja rehtorin kanssa opiskelijan opinnoista ja tavoitteista. Erityisesti huomioidaan opintojaan aloittavat ja lisäohjausta tarvitsevat opiskelijat.